

УДК 336.71

Кондіус І.С., к.е.н.

**Львівський інститут банківської справи університету
банківської справи Національного банку України (м. Київ)**

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ТА ВИБОРУ СТРАТЕГІЇ ЕФЕКТИВНОЇ РОБОТИ БАНКУ

У статті досліджено передумови забезпечення високого рівня загальної ефективності роботи банку. Запропоновано нові підходи до обґрунтування формування портфеля стратегії функціонування банків, що спрямований на досягнення довгострокової підтримки стабільної і ефективної роботи банку та класифікацію методів вибору стратегії загальної ефективності роботи банку. Розроблено структуру процесу формування та реалізації стратегії загальної ефективності банку.

Ключові слова: ефективність роботи банку, прибутковість банку, рівень корпоративного управління банком, стратегія загальної ефективності роботи банку.

Kondius I.

METHODOLOGICAL APPROACHES TO THE FORMATION AND SELECTION OF STRATEGIES FOR THE EFFECTIVE WORK OF THE BANK

Analysis of recent research on determining the effectiveness of banking devoted work of leading scholars in the field of economics, banking, banking and the analysis of developments in the general theory of efficiency recommendations for the choice of strategy formulation and operation of banks although quite significant, but the problem of determining the effectiveness of specific banking and the level of corporate governance are not designed as a theoretical and methodological and practical aspects.

In this paper the necessity of creation of methodological approaches to strategy formulation and selection of its operations aimed at achieving the general goal - organization and support long-term stability and effectiveness of the bank, and is based on profitability and performance of corporate governance banku. Rozrobleno structure formation process and implementation of the strategy overall efficiency of the bank. To justify the strategic goals and find ways of forming a strategy to ensure the overall effectiveness of the bank proposed to carry out a strategic analysis and diagnosis of this condition, namely, profitability and corporate governance. The article investigates the prerequisites to ensure a high level of overall performance of the bank.

New approaches to study the functioning of a portfolio strategy of banks that aims to achieve long-term support of a stable and efficient operation of the bank - the

formulation of guidelines targeted, specific goals and identify priority behaviors towards a general goal. Classification of methods for selecting strategies overall performance of the bank. Established that a set of core and ancillary strategies are formed for each bank to achieve its efficient operation is a set of strategies overall performance of the bank. The basic strategy is to ensure the overall effectiveness of the bank formed for the long term and is a general management plan aimed at reducing the influence of destabilizing factors on the Bank, taking into account the intensity of their actions at each stage of institutions that defines the parameters for a portfolio of strategies for overall performance.

Keywords: performance of the bank, the bank's profitability, corporate governance bank strategy overall performance of the bank.

Кондиус И.С.

МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ФОРМИРОВАНИЮ И ВЫБОРУ СТРАТЕГИИ ЭФФЕКТИВНОЙ РАБОТЫ БАНКА

В статье исследованы предпосылки обеспечения высокого уровня общей эффективности работы банка. Предложены новые подходы к обоснованию формирования портфеля стратегии функционирования банков, направленной на достижение долгосрочной поддержки стабильной и эффективной работы банка и классификации методов выбора стратегии общей эффективности работы банка. Разработана структура процесса формирования и реализации стратегии общей эффективности банка.

Ключевые слова: эффективность работы банка, прибыльность банка, уровень корпоративного управления банком, стратегия общей эффективности работы банка.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Важливою передумовою забезпечення високого рівня загальної ефективності роботи банку є побудова стратегії його функціонування, що спрямована на досягнення основної мети – організації та довгострокової підтримки стабільної та ефективної роботи банку, і формується на основі показників прибутковості та показників рівня корпоративного управління банку.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Аналітичними дослідженнями питань визначення ефективності банківської діяльності присвячено праці провідних учених в галузі економічної теорії, банківської справи, аналізу банківської діяльності: О. В. Васюренко,

А. М. Герасимович, О. В. Дзюблюк, Г. Т. Карчева, А. М. Мороз, М. І. Савлук, Р. І. Тиркало, Л. Рассел Акофф, Л. В. Брагінський, Р. Дорибу, Л. В. Канторович, А. В. Куроченко, О. І. Лаврушин, В. В. Новожилов, В. В. Пятенко, С. Г. Струмільн, В. Н. Тарасевич, В. М. Усоскін, І. Фішер, Р. Шмалензі, М. Алле, І. Ансофф, П. Роуз, Дж. Сінкі.

Наукові напрацювання в загальній теорії ефективності, рекомендації стосовно формування та вибору стратегії функціонування банків хоча і досить значні, проте проблеми визначення ефективності з урахуванням специфіки банківської діяльності та рівнем корпоративного управління залишаються недостатньо розробленими як в теоретичному, так і в методично-практичному аспектах [1].

Цілі статті полягають у формуванні методичних підходів до формування та вибору стратегії загальної ефективності роботи банку, які враховують здатність забезпечувати прибутковість банку за рахунок підвищення рівня корпоративного управління.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Стратегія забезпечення загальної ефективності банку – це довгостроковий план дій, спрямований на досягнення стабільного розвитку, а саме: пошук існуючих потенціалів, виявлення відповідних резервів, які забезпечать збільшення прибутковості та покращення корпоративного управління.

Структуру процесу формування та реалізації стратегії загальної ефективності банку схематично показано на рис. 1.

Для обґрунтування стратегічних цілей та пошуку шляхів формування стратегії забезпечення загальної ефективності банку необхідно провести стратегічний аналіз та діагностику поточного стану банку, а саме: прибутковості та рівня корпоративного управління. В системі діагностики обов'язковим є вибір бази порівняння, в основі якої лежать розраховані нами нормативні та порогові значення показників рівнів прибутковості та корпоративного управління. За результатами діагностичного

дослідження проводиться оцінка загальної ефективності роботи банку.

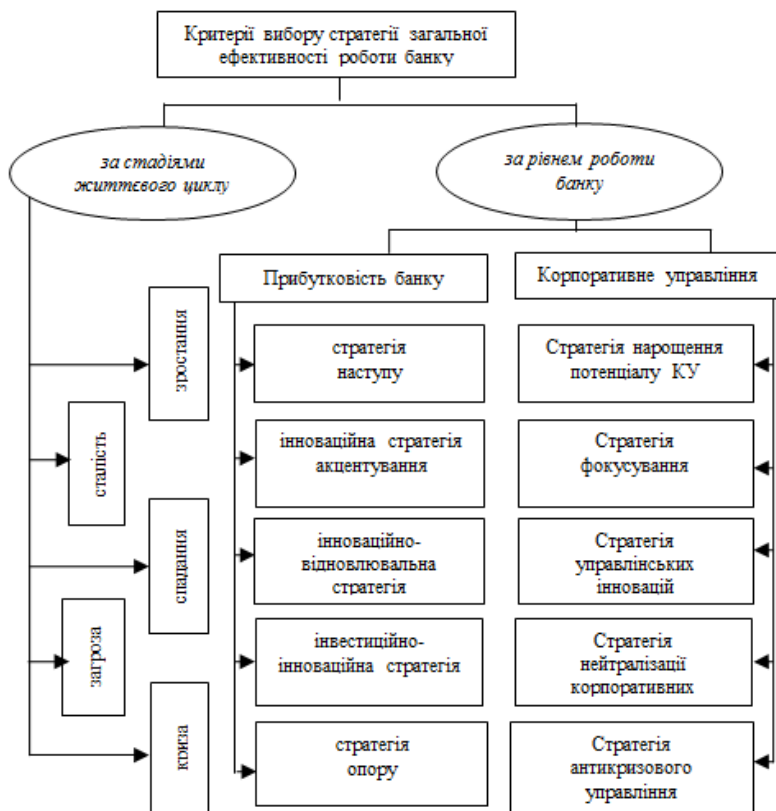

Рис. 1. Класифікація методів вибору стратегії загальної ефективності роботи банку

Наступним етапом, що передує формуванню сценарних прогнозів, є встановлення стратегічного періоду, який при відсутності стабільності розвитку сучасної економіки, доцільно формувати на термін – 3 роки.

Пошук шляхів формування стратегії забезпечення загальної ефективності роботи банку передбачає формування сукупності стратегій, що входять до так званого «портфеля альтернативних стратегій» загальної ефективності банку і створюють передумови для досягнення поставлених цілей розвитку. Відповідно до виявлених на етапі діагностики та оцінювання загальної ефективності роботи банків України стану прибутковості та корпоративного управління (зростання, сталості, спадання, ризику та загрози), необхідно здійснювати формування та вибір стратегічних альтернатив забезпечення загальної ефективності роботи фінансової установи.

В науковій літературі існує два основних підходи до визначення стратегії управління, що виражають сутність стратегії через дві ключові функції – формулювання цільової настанови, конкретного орієнтиру та визначення пріоритетної моделі поведінки, спрямованої на досягнення основної мети [2, 3, 4, 5]. Саме таку функціональну дуальність формування стратегічного портфеля, на наш погляд, є доцільним покласти в основу вибору стратегічних альтернатив розвитку банку.

Набір стратегій загальної ефективності роботи банку – це сукупність основних та допоміжних стратегій, що формуються окремо для кожного банку з метою досягнення його ефективного функціонування.

Основна стратегія забезпечення загальної ефективності роботи банку формується на тривалу перспективу і є загальним планом управління, спрямованим на зменшення впливу дестабілізуючих факторів на стан банку з врахуванням інтенсивності їх дій на кожному з етапів функціонування установи, що задає параметри для формування портфеля стратегій загальної ефективності.

На кожному етапі життєвого циклу фінансового підприємства виявляється негативний вплив різноманітних дестабілізуючих факторів. Різноманітність таких факторів впливу на стан прибутковості та корпоративного управління може бути зумовлена як виникненням соціально-політичних протиріч,

зростанням залежності від коливань кон'юнктури світових ринків, економічних труднощів, так і можливістю появи екологічних катастроф, соціальних втрат, політичної нестабільності тощо [6].

На рис. 1 представлена класифікація методів вибору основної та допоміжної стратегії забезпечення загальної ефективності роботи банків України. Критерієм вибору основної стратегії будуть слугувати стадії життєвого циклу банків, що ідентифікуються в результаті аналітичних розрахунків на етапі діагностики та прогнозування загальної ефективності роботи та свідчить про рівень впливу прибутковості на систему банку. Адже саме діагностований та прогнозований стан банків дає можливість формувати цільові орієнтири загальної прибутковості, ефективності використання ресурсів банку, структури доходів та витрат. Таким чином, досягнутий стан, що визначає стратегічні цілі забезпечення його прибутковості, є тим критерієм, на основі якого проводиться вибір основної стратегії забезпечення загальної ефективності роботи банку. Кожен банк має свій потенціал загальної ефективності, свої умови його нарощення і підпорядковується закономірностям циклічного розвитку економічних процесів, які відбуваються на макро-, мезо- та макрорівнях. Так, кожна стадія життєвого циклу функціонування банку відповідає певному стану економічного розвитку.

На етапі оцінювання стратегії загальної ефективності роботи банку визначається спроможність стратегічних заходів забезпечити реалізацію стратегічних цілей, встановлюється відповідність обраної стратегії загальної ефективності роботи банку з її внутрішнім потенціалом, здатністю забезпечення прибутковості за рахунок підвищення рівня корпоративного управління.

Висновки. За результатами проведеного дослідження були запропоновані методичні підходи до формування та вибору стратегії ефективного функціонування банків, які враховували не лише рівень прибутковості, але й рівень корпоративного управління банку, що забезпечує даній методиці комплексність та системність.

1. Буєвич, С.Ю. Аналіз фінансових результатів банківської діяльності [текст]: навч. посібник / С.Ю. Буєвич. – М.: КНОРУС, 2005. – 160 с.
2. Агафонов И. Доходы муниципальных образований / И. Агафонов, Т. Абанкина, А. Высоковский. // -Л.: Финансы. – 1998. – № 2. – С. 17–21.
3. Герасимчук З.В. Стратегічне управління підприємством / З. В. Герасимчук // Графічне моделювання: [навчальний посібник]. – К.: КНЕУ, 2000.– 360 с.
4. Маскон М. Основы менеджмента / М. Маскон, М. Альберт, Ф. Хедоури. – М.: Дело, 1992.
5. Радченко К.І. Стратегічний аналіз у бізнесі: [навч. посіб.] / К.І. Радченко. Вид. 2-ге, доп. – Львів: Новий світ – 2000, 2003, – 272 с.
6. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: [підручник] / З.Є. Шершньова. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2004. – 699 с.

УДК 330.341.1(088.8):311

Косенко О.П., к.е.н., доцент

Національний технічний університет «ХП»

ЦИТУВАННЯ ПАТЕНТІВ ЯК ФАКТОР ЇХ КОМЕРЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

У статті розглядаються питання визначення вартості патенту з урахуванням індексу його цитування. Досліджуються різновиди цитування патентів, до яких автор відносить цитування з патенту в патент, з статті в патент, з патенту в статтю. Пропонуються критерії класифікації патентних цитат на основі двох критеріїв: сфера використання цитати – в галузі патенту чи за її межами, а також суб'єкта цитування – інший правовласник чи самоцитування. Обґрунтовано особливості цитування патентів в порівнянні з традиційним цитуванням наукової літератури. Вперше особлива увага приділена характеру цитування – воно позитивне чи негативне. Доведено, що врахування в індексі цитування цитат з негативним змістом сприяє занепаду наукової дискусії, так як згадування опонентів в рейтингових статтях прямо впливає на величину їх індексу цитування, що не завжди об'єктивно відтворює фактичні наукові заслуги того чи іншого науковця.

Ключові слова: патент, цитування, вартісна оцінка, самоцитування, комерційний потенціал, правовласники, ефективність.